

ՕՐԻՖԼԵՅՄ ԲՈՍՍԵԹԻՔՍ ՍՊՐ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2015թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9-30

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԳԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ ղեկավարությանը

Մեր կողմից իրականացվել է «Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ (Ընկերություն) կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով մեզանից պահանջվում է բավարարել բարոյական վարքի կանոնները և պլանավորել և անցկացնել աուդիտը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ ֆինանսական վիճակը, և նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

«Թրասթ Աուդիտ» ՓԲԸ
տնօրեն Հայկ Մարգարյան

Աուդիտի ղեկավար
Նարեկ Մխիթարյան

25 մայիսի 2016թ
Երևան

«ՕՐԻՖՆԵՅՍ ԲՈՍՍԵԹԻՔՍ» ՍՊԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթագրություն	2015 31 դեկտեմբեր	2014 31 դեկտեմբեր
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	115,513	134,033
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	8,550	10,427
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		124,063	144,460
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	6	683,287	813,280
Գեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	7	939,168	458,161
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	423,231	370,933
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	9	78,772	24,136
Շահութահարկի գծով կանխավճար		11,317	19,931
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		2,135,775	1,686,441
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		2,259,838	1,830,901
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
	10		
Կանոնադրական կապիտալ		50	50
Չբաշխված շահույթ		1,615,513	1,487,670
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,615,563	1,487,720
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	18	6,187	12,406
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		6,187	12,406
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	11	638,088	330,775
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		638,088	330,775
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		2,259,838	1,830,901

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 30-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«ՕՐԻՖԼԵՅՍ ԲՈՍՍԵԹԻՔՍ» ՍՊԸ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթագրություն	2015	2014
Շարունակվող գործունեություն			
Հասույթ	12	5,476,573	5,165,024
Վաճառքի ինքնարժեք	13	(2,925,363)	(2,775,050)
Համախառն շահույթ		2,551,210	2,389,974
Իրացման ծախսեր	14	(1,395,808)	(1,400,021)
Վարչական ծախսեր	15	(501,656)	(457,595)
Գործառնական այլ եկամուտներ		1,926	2,171
Գործառնական այլ ծախսեր	16	(442,469)	(589,236)
Գործառնական շահույթ		213,203	(54,707)
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	17	(14,965)	30,233
Շարունակվող գործունեությունից շահույթ մինչև հարկումը		198,238	(24,474)
Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում	18	(70,395)	(48,012)
Շարունակվող գործունեությունից տարվա շահույթ		127,843	(72,486)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկերից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկերից հետո		127,843	(72,486)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 30-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«ՕՐԻՖԼԵՅՍ ԲՈՍՍԵԹԻՔՍ» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ	50	1,560,156	1,560,206
2014թ գուտ վնաս	-	(72,486)	(72,486)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ	50	1,487,670	1,487,720
2015թ գուտ շահույթ	-	127,843	127,843
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ	50	1,615,513	1,615,563

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 30-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«ՕՐԻՖԼԵՅՍ ԲՈՍՍԵԹԻԲՍ» ՍՊԸ
 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	2015	2014
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	6,613,282	6,169,210
Տրված կանխավճարի ետ ստացում	3,319	1,615
Հանձնարարության պայմանագրով կատարված ծախսերի փոխհատուցում	9,854	3,085
Գործառնական գործունեությունից այլ մուտքեր	2,146	6,334
Վճարումներ մատակարարներին	(4,673,951)	(3,873,421)
Վճարումներ վարձակալության գծով	(73,392)	(73,392)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(199,661)	(170,849)
Վճարումներ բյուջե	(1,428,498)	(1,250,100)
Վճարված շահութահարկ	(77,000)	(147,000)
Գործառնական գործունեությունից այլ ելքեր	(50,228)	(17,488)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	125,871	647,994
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Վճարումներ հիմնական միջոցների ձեռք բերման (կապիտալացման) համար	(3,957)	(15,193)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(3,957)	(15,193)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Վճարված շահաբաժին	-	(848,280)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-	(848,280)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ հոսք	121,914	(215,479)
Ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	201,285	429,951
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	(19,142)	(13,187)
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	304,057	201,285

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 30-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Ընկերության նկարագիրը

Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ պետական ռեգիստրի Երևանի Արաբկիրի տարածքային բաժնում 2002թ. դեկտեմբերի 25-ին համաձայն 2002թ. նոյեմբերի 1-ի հիմնադիր ժողովի արձանագրության:

Ընկերությունն իրավաբանական անձ համարվող, շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող (առևտրային) կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է և իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ սահմանադրությանը, Քաղաքացիական օրենսգրքին, «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» օրենքին, գործող այլ իրավական ակտերին և կանոնադրությանը համապատասխան:

Ընկերության ստեղծման նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է: Իր առջև դրված նպատակներն իրականացնելու համար ընկերությունը զբաղվում է կոսմետիկական և այլ նյութերի մանրածախ վաճառքով:

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք. Երևան, Քաջազնունի 20

2015 թվականի ընթացքում Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 50 աշխատակից (2014 թվականի ընթացքում՝ 49 աշխատակից):

1.2. Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում և գտնվում է շարունակական բնույթ կրող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների ազդեցության տակ: Հայաստանում բացակայում են ազատ շուկայական տնտեսությանը բնորոշ կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքները, ինչպես նաև դեռ շարունակվում են արդեն ավանդույթ դարձած հարկային օրենսդրության տարերային փոփոխությունները: Ֆինանսական հաշվետվություններն հնարավորինս արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

2.1. Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

2.2. Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթները

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրվում հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի, եթե այլ բան նշված չէ:

2.4. Անընդհատությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են, ելնելով անընդհատության սկզբունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում:

2.5. Համադրելիությունը

Ընթացիկ ֆինանսական տարվա տվյալները համադրելի են նախորդ ժամանակաշրջանի ներկայացված տվյալների հետ: Ընթացիկ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված մոտեցման փոփոխության դեպքում նախորդ տարվա համեմատական տեղեկատվության ներկայացումը նույնպես փոփոխվում է:

2.6. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկլարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2.7. Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարում ներկայացված փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.8. Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ընկերությունը չի գտնում, որ այդ փոփոխություններն էական ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո առաջիկա ժամանակաշրջանում:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարներ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության մեթոդները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում առաջընթաց:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տարի)</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տոկոս)</i>
Շենքերի, շինությունների գծով կապիտալ ներդրումներ	20	5
Մեքենաներ և սարքավորումներ	10	10
Տրանսպորտային միջոցներ	10	10
Փոխանցող հարմարանքներ	10	10
Համակարգչային տեխնիկա	10	10
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	10-20	10-5

3.2. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունն հետևյալն է.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տարի)</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը տարեկան (տոկոս)</i>
Համակարգչային ծրագրեր	1-10	100-10
Լիցենզիաներ	իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի ժամկետում	

3.3. Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Ձեռք բերման ծախսումներն են գնման գինը, ներմուծման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Ընկերությանը ետ վերադարձման, մաքսային բրոքեր (միջնորդ) հանդիսացող անձանց վճարվող գումարները, ինչպես նաև այդ պաշարների ձեռք բերման հետ կապված տրանսպորտային, բեռնման, բեռնաթափման և այլ ծախսումները:

Ձեռք բերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները հանվում են:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) արժեքի բանաձևով:

3.4. Վարձակալված ակտիվներ

Վարձակալությունները դիտվում են որպես գործառնական վարձակալություններ, երբ վարձատուն է կրում վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները գծային հիմունքով ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Վարձակալված ակտիվների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները ճանաչվում են որպես ակտիվ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հիմնական միջոցներ» դասում: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

3.5. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,

- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն ֆինանսական արդյունքներում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Այնուհետև, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերը չեն զեղչվում, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II. Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից և բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, որոնք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

I. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը գուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

II. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Որպես առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր են դասակարգվում մարման ենթակա այն գումարները, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտատիրոջից (կրեդիտորից) ապրանքներ կամ ծառայություններ գնելու միջոցով:

Կրեդիտորական պարտքը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ, այսինքն՝ երբ առաջանում է պահանջի իրավունքը:

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական հաշվում նշված գումարով:

Կրեդիտորական պարտքը դուրս է գրվում այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

3.6. Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Արտարժույթ	31.12.2015թ	31.12.2014թ
1 Եվրո	528.69 դրամ	577.47 դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	483.75 դրամ	474.97 դրամ

3.7. Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով: Շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

3.8. Արժեզրկում

Հիննական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքերի պահուստի միջոցով:

3.9. Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ, ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց և երբ վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.10. Աշխատակիցների հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվառման ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի. և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այլ ստանդարտներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, ՀՀՍՍ 2 «Պաշարներ» և ՀՀՍՍ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտները):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ. և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են հաճախորդների կողմից վերադարձվելիք ապրանքների գնահատված գումարը, գնահատված իջեցումները և նմանատիպ այլ նվազեցումներ:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Ընկերությունը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

4. Հիմնական միջոցներ

<i>Մկզբնական արժեք</i>						
	Վարձակաված շենքի գծով ներդրումներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ, համակարգչային տեխնիկա	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական տնտեսական և այլ գույք	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	39,309	10,431	102,218	21,253	68,202	241,413
Ավելացում	3,179	-	7,682	-	1,800	12,661
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2014թ	42,488	10,431	109,900	21,253	70,002	254,074
Ավելացում	-	-	3,168	-	129	3,297
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	42,488	10,431	113,068	21,253	70,131	257,371
<i>Մաշվածություն</i>						
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	13,010	7,388	44,699	4,865	28,805	98,767
Տարվա ծախս	2,067	1,043	10,441	2,125	5,598	21,274
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2014թ	15,077	8,431	55,140	6,990	34,403	120,041
Տարվա ծախս	2,124	1,043	10,923	2,125	5,602	21,817
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	17,201	9,474	66,063	9,115	40,005	141,858
<i>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</i>						
Մնացորդը առ 31.12.2014թ	27,411	2,000	54,760	14,263	35,599	134,033
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	25,287	957	47,005	12,138	30,126	115,513

Գրավադրված գույք

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

Մաշվածության գծով ծախս

Հիմնական միջոցների մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է իրացման և վարչական ծախսերում (ծանոթագրություններ 14 և 15):

Այլ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը՝ վաճառքի համար պահվող, ժամանակավորապես շահագործումից հանված կամ գրո հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ չունի:

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>Սկզբնական արժեք</i>			
	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ, վստահագրեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	14,864	9,472	24,336
Ավելացում	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2014թ	14,864	9,472	24,336
Ավելացում	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	14,864	9,472	24,336
<i>Մաշվածություն</i>			
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	5,697	5,946	11,643
Տարվա ծախս	1,474	792	2,266
Մնացորդը առ 31.12.2014թ	7,171	6,738	13,909
Տարվա ծախս	1,410	467	1,877
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	8,581	7,205	15,786
<i>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</i>			
Մնացորդը առ 31.12.2014թ	7,693	2,734	10,427
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	6,283	2,267	8,550

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի գծով ծախսը ներառվել է իրացման ծախսերում (ծանոթագրություն 14):

6. Պաշարներ

	2015թ	2014թ
Ապրանքներ պահեստում	687,574	819,574
Տարա և տարանյութ	17,115	19,875
Ապրանքների արժեքի մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցում	(21,402)	(26,169)
Ընդամենը պաշարներ	683,287	813,280

Շարունակվող գործունեության գծով 2015 թվականի ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը 2,975,027 հազար դրամ է (2014 թվականի ընթացքում՝ 2,820,339 հազար դրամ):

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը իր մեջ ներառում է նաև պաշարների արժեքի մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցումները:

Ակնկալվում է, որ ներկայացված պաշարները ամբողջությամբ կփոխհատուցվեն տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված չեն:

7. Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	2015թ	2014թ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	173,535	177,710
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	-

Չուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	173,535	177,710
Տրված կանխավճարներ	648,117	187,727
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	10,286	11,832
Կանխավճարներ մաքսային մարմիններին	54,656	73,135
Այլ դեբիտորական պարտքեր	52,574	7,757
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	939,168	458,161

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գույտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվեգրվում և սովորաբար մարվում են 30 օրվա ընթացքում: Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 365 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 365 օրը գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի:

Ընկերության ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերի ենթարկվածությունը պարտքային և արժույթային ռիսկերին ներկայացված են ծանոթագրություն 19-ում:

2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց դեբիտորական պարտքեր չկան:

8. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում: Ինչպես ներկայացված է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում, մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ֆինանսական տարվա վերջում կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

	2015թ	2014թ
Դրամարկղ	-	-
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում	304,057	201,285
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	304,057	201,285
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	119,174	169,648
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	423,231	370,933

Ճանապարհին գտնվող դրամական միջոցները իրենցից ներկայացնում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ինկասատորներին հանձնած և «Թել Սել» ՓԲԸ կողմից հավաքագրված, սակայն Ընկերության բանկային հաշվին դեռևս մուտք չեղած գումարները:

Ընկերության դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների ենթարկվածությունը արժույթային և պարտքային ռիսկերին ներկայացված են ծանոթագրություն 19-ում:

9. Այլ ընթացիկ ակտիվներ

	2015թ	2014թ
Հետաձգված ԱԱՀ	78,734	23,633
Առհաշիվ տրված գումարներ	38	503
Ընդամենը այլ ընթացիկ ակտիվներ	78,772	24,136

10. Սեփական կապիտալ

10.1 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50 հազար ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1 (մեկ) բաժնեմասից, որի անվանական արժեքը կազմում է 50 հազար ՀՀ դրամ: Ընկերության մեկ բաժնեմասը լրիվ վճարված է և ամբողջությամբ տեղաբաշխված:

Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

10.2 Կուտակված շահույթ և շահաբաժին

Ընկերությունը շահույթի բաշխումն իրականացնում է մասնակցի կողմից այդ մասին որոշման հիման վրա: 2013 թվականին հայտարարվել է 1,620,000 հազար դրամ շահաբաժին, որից վճարվել է 727,074 հազար դրամ, իսկ 892,926 հազար դրամը, համաձայն մասնակցի որոշման վճարվել է 2014 թվականին:

Հաշվետու տարում շահաբաժին չի հայտարարվել և չի վճարվել:

11. Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	2015թ	2014թ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	508,647	200,127
Ստացված կանխավճարներ	1,196	4,161
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	106,016	106,361
Պարտավորություններ աշխատակիցներին չօգտագործված արձակուրդայինների գծով	22,229	20,126
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	638,088	330,775

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և որպես կանոն մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

Ընկերության առևտրային կրեդիտորական պարտքերի ենթարկվածությունը արժուքային և իրացվելիության ռիսկերին ներկայացված են ծանոթագրություն 19-ում:

12. Հասույթ

	2015թ	2014թ
Ապրանքների իրացումից	5,476,218	5,155,965
Ծառայությունների մատուցումից	355	9,059
Ընդամենը հասույթ	5,476,573	5,165,024

13. Վաճառքի ինքնարժեք

	2015թ	2014թ
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	(2,925,363)	(2,775,050)
Ընդամենը վաճառքի ինքնարժեք	(2,925,363)	(2,775,050)

14. Իրացման ծախսեր

	2015թ	2014թ
Կոմիսիոն վճարներ	(1,116,021)	(1,065,627)
Անձնակազմի վարձատրություն	(52,365)	(50,707)

Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(17,454)	(17,019)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(1,877)	(2,266)
Պահեստային տարածքի վարձավճար	(37,700)	(37,700)
Փաթեթավորման ծախսեր	(19,305)	(17,004)
Տրանսպորտային և ապահովագրական ծախսեր	(21,458)	(21,290)
Գովազդային ծախսեր	(22,456)	(57,946)
Մարքեթինգային ծախսեր	(88,873)	(104,090)
Հայերեն մակնշման ծախսեր	(18,299)	(26,237)
Այլ ծախսեր	-	(135)
Ընդամենը իրացման ծախսեր	(1,395,808)	(1,400,021)

15. Վարչական ծախսեր

	2015թ	2014թ
Անձնակազմի վարձատրություն	(149,675)	(133,746)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(4,363)	(4,255)
Հիմնական միջոցների գծով ընթացիկ ծախսեր	(5,113)	(3,329)
Գրասենյակային տարածքի վարձավճար	(23,460)	(23,460)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	(17,699)	(6,442)
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	(34,348)	(41,672)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	(11,547)	(10,319)
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	(16,773)	(33,224)
Բանկային ծախսեր	(102,446)	(88,011)
Չփոխհատուցվող հարկեր	(124,331)	(99,064)
Այլ ծախսեր	(11,901)	(14,073)
Ընդամենը վարչական ծախսեր	(501,656)	(457,595)

16. Գործառնական այլ ծախսեր

	2015թ	2014թ
Ռոյալթիների գծով	(385,925)	(365,327)
Ժամկետանց և խոտան ապրանքների արժեզրկում	(16,597)	(26,169)
Արտարժույթի փոխարկումից	(19,936)	(20,673)
Տուգանքներ և տույժեր	(4,394)	(175,026)
Այլ ծախսեր	(15,617)	(2,041)
Ընդամենը գործառնական այլ ծախսեր	(442,469)	(589,236)

17. Այլ ոչ գործառնական շահույթ

	2015թ	2014թ
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ	(17,003)	27,302
Բանկային մնացորդի վրա հաշվեզրված տոկոսներ	2,038	2,931
Ընդամենը այլ ոչ գործառնական շահույթ	(14,965)	30,233

18. Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում

	2015թ	2014թ
Ընթացիկ հարկ	(76,614)	(47,868)
Հետաձգված հարկ	6,219	(144)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	(70,395)	(48,012)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2014թ. 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ միջև եղած տարբերությունը հիմնական միջոցների, պաշարների և կուտակված արձակուրդայինների պահուստի գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապվածությունը.

	2015	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2014	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	198,238	100	(37,079)	100
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	39,648	20	(7,416)	(20)
Չնվազեցվող ծախսեր (չհարկվող եկամուտներ)	30,747	16	55,428	249
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	70,395	36	48,012	229

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	2015	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2014
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,446	421	4,025
Պաշարներ	4,280	4,280	
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	8,726	4,701	4,025
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություն</i>			
Հիմնական միջոցներ	(14,913)	1,518	(16,431)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(14,913)	1,518	(16,431)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(6,187)	6,219	(12,406)

	2014	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2013
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,025	315	3,710
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	4,025	315	3,710
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություն</i>			
Հիմնական միջոցներ	(16,431)	(459)	(15,972)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(16,431)	(459)	(15,972)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(12,406)	(144)	(12,262)

19. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերությունն ունի առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր,

դրամական միջոցներ, որոնք առաջանում են Ընկերության գործառնական գործունեության ընթացքում:

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունն ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- ◊ շուկայական ռիսկ
- ◊ պարտքային ռիսկ
- ◊ իրացվելիության ռիսկ

Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Ընկերությունը վերահսկող մարմին չի ստեղծել, որը պատասխանատու կլիներ ռիսկերի կառավարման համար, սակայն գոյություն ունի ռիսկերի կառավարման որոշակի քաղաքականություն, որը նպատակ ունի ապահովել Ընկերության գործունեության անընդհատությունը և դրա արդյունավետությունը: Ղեկավարությունը հավաստիացած է, որ Ընկերության ֆինանսական ռիսկերի հետ կապված գործունեությունն իրականացվում է համապատասխան քաղաքականության և ընթացակարգերի համաձայն, իսկ ֆինանսական ռիսկերի սահմանումը և գնահատումը և դրանց կառավարումն իրականացնում է Ընկերության վրա ռիսկ ընդունելու պատրաստակամության համաձայն: Քաղաքականության համաձայն Ընկերությունը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ:

19.1 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանումների ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային ռիսկը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքային փոփոխության հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի տատանումների ռիսկն է: Արժույթային ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր այլ արժույթով արտահայտված ձեռքբերումների: Այդ գործարքները հիմնականում արտահայտվում են Եվրոյով և ԱՄՆ դոլարով: Ստացված եկամուտն գրեթե ամբողջությամբ արտահայտված է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթով (ՀՀ դրամով):

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արժույթային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունն՝ ըստ անվանական գումարների.

	արտահայտված ԱՄՆ դոլարով		արտահայտված Եվրոյով	
	2015թ	2014թ	2015թ	2014թ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,462	5,495	157,191	71,919
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-	647,072	166,273
Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-	(412,916)	(136,954)
Չուտ ենթարկվածություն	2,462	5,495	391,347	101,238

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամ	Միջին տարեկան դրույք		Դրույքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2015թ	2014թ	2015թ	2014թ
1 ԱՄՆ դոլար	477.85	415.77	483.75	474.97
1 Եվրո	530.78	552.16	528.69	577.47

Զգալունության վերլուծություն

Ստորև ներկայացվում է, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեվորումը (արժեզրկումը) Եվրոյի և ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ինչ չափով կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը: Վերլուծությունը հիմնված է ղեկավարության կողմից որպես խելամտորեն հնարավոր դիտարկվող արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Այս վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները կմնան անփոփոխ: Զգալունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2014թ.՝ 10%-ով):

Հազար ՀՀ դրամ	Արժեվորում		Արժեզրկում	
	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2015թ.	(246)	(246)	246	246
10% տատանում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ				
10% տատանում Եվրոյի նկատմամբ	(39,135)	(39,135)	39,135	39,135
31 դեկտեմբերի 2014թ				
10% տատանում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	(550)	(550)	550	550
10% տատանում Եվրոյի նկատմամբ	(10,124)	(10,124)	10,124	10,124

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտարժույթով արտահայտված գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արժութային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

19.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկ, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել Ընկերության նկատմամբ ստանձնած իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի, բանկերում առկա և ճանապարհին գտնվող դրամական միջոցների մնացորդների գծով:

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին

	Հաշվեկշռային արժեք	
	2015թ	2014թ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	173,535	177,710
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	304,057	201,285
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	119,174	169,648
	596,766	548,643

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկը Ընկերության կողմից վերահսկվում է կանոնավոր կերպով, յուրաքանչյուր գնորդի հետ սերտ համագործակցության միջոցով:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը գրավով ապահովված չեն:

Ստորև ներկայացվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների.

	Հաշվեկշռային արժեք	
	2015թ	2014թ
Հայաստանյան	173,535	177,710
Օտարերկրյա	-	-
	173,535	177,710

Ստորև ներկայացվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ հաճախորդների տեսակների.

	Հաշվեկշռային արժեք	
	2015թ	2014թ
Իրավաբանական անձինք	-	-
Ֆիզիկական անձինք	173,535	177,710
	173,535	177,710

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

2015թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերությունն ունի 423,231 հազար դրամ գումարով դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (2014թ.՝ 370,933 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է առավել ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների հետ կապված: Գրամական միջոցները պահվում են խոշոր հայկական բանկում, և Ընկերությունն այդ բանկի կողմից պարտականությունների չկատարում չի սկսել:

19.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն իրենից ներկայացնում է Ընկերության կողմից ֆինանսական պարտավորությունների կատարման հետ կապված դժվարություններ, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Համաձայն Ընկերության իրացվելիության կառավարման քաղաքականության՝ ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու նպատակով բանկային հաշիվներում և դրամարկղում պահվում են բավարար միջոցներ, ինչպես նաև, բարձր իրացվելի այլ ակտիվներ՝ ինչը հնարավորություն կտա խուսափել Ընկերության համար անընդունելի կորուստներ կրելուց և Ընկերության բարի համբավը վտանգելուց:

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները՝ առանց հաշվանցման համաձայնագրերի ազդեցության: Ընկերության ղեկավարությունն սկսել է, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը չեն կարող տեղի ունենալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ շատ ավելի տարբեր գումարներով:

Հազար ՀՀ դրամ	2015թ.			
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր	0-6 ամիս	6-12 ամիս
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ</i>				
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	508,647	508,647	508,647	-
Կրեդիտորական այլ պարտավորություններ	129,441	129,441	129,441	-
	638,088	638,088	638,088	-

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ.			
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր	0-6 ամիս	6-12 ամիս
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ</i>				
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	200,127	200,127	200,127	-
Կրեդիտորական այլ պարտավորություններ	130,648	130,648	130,648	-
	330,775	330,775	330,775	-

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամական հոսքերը, մասնավորապես դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ինչպես նաև առևտրային դեբիտորական պարտքերը:

19.4 Իրական արժեք

Ղեկավարության կարծիքով Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

19.5 Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որպեսզի ապահովի Ընկերության կարողությունը շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում՝ միաժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահառուների հատույցը՝ օպտիմալացնելով պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը: Ընկերությունը չունի կապիտալի կառավարումը կարգավորող մշակված քաղաքականություն, սակայն ղեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Ընկերության գործառնական և երկարաժամկետ պահանջները բավարարելու, ինչպես նաև շուկայի մասնակիցների վստահությունը պապանելու համար: Դա իրագործվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Ընկերության հասույթի և շահույթի շարունակական վերահսկման միջոցով:

Ընկերության պարտքային և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը հետևյալն է.

	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդամենը պարտավորություններ	644,275	343,181
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(423,231)	(370,933)
Ձուտ պարտք	221,044	(27,752)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	1,615,563	1,477,636
Պարտքային և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը	0,14	-

2015 և 2014թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարիների ընթացքում կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականությունում կամ ընթացակարգերում փոփոխություններ չեն կատարվել:

Ընկերությունը ենթակա չէ կապիտալի նկատմամբ արտաքին որևէ պահանջի:

20. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

ա) Վերահսկողություն

Ընկերության բաժնեմասերի 100 տոկոսը պատկանում է Օրիֆլեյմ Հոլդինգս Բի. Վի. ընկերությանը (Հասցե՝ Բոլորուկ գերուկ Ա, Յուրթպիալաան 52, 5232 ՍԵ Հերթոգոնրոշ, Նիդերլանդներ), որը նաև հանդիսանում է վերջնական վերահսկող կողմը և չի պատրաստում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության և վերջնական վերահսկողի միջև գործարքներ տեղի չեն ունեցել (2014 թվականին վճարվել է 892,926 հազար դրամ շահաբաժին):

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են նաև համատեղ վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

բ) Համատեղ վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունների հետ, կատարված գործարքների մանրամասներ.

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2015	2015թ.	Մնացորդ առ 31.12.2014
Ապրանքների ձեռքբերում	37,021	2,499,849	-
Ապրանքների վաճառք	-	10,149	-
Ստացված ծառայություններ	375,896	540,375	136,953
Տրված կանխավճարներ	647,072	-	166,273

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2014	2014թ.	Մնացորդ առ 31.12.2013
Ապրանքների ձեռքբերում	-	2,539,034	76,130
Ստացված ծառայություններ	136,953	515,501	159,946
Տրված կանխավճարներ	166,273	-	928,934

գ) Գործարքներ վերադաս ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է վարչական ծախսերում ներառված վերադաս ղեկավարության հետ գործարքների մանրամասները.

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2015	2015թ.	Մնացորդ առ 31.12.2014	2014թ.	Մնացորդ առ 31.12.2013
Վերադաս ղեկավարության աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	28,138	-	24,913	-

դ) Գնային քաղաքականություն

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքները միշտ չէ, որ տեղի են ունեցել շուկայական պայմաններով:

21. Գործառնական վարձակալություն

Ընկերությունը գրասենյակային և պահեստային տարածքներ է վարձակալել գործառնական վարձակալության պայմաններով: Համաձայն պայմանագրերի, վարձակալության ժամկետները

կազմում են համապատասխանաբար հինգ տարի և տաս տարի՝ այդ ժամկետներից հետո վարձակալության պայմանագրերը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձակալության պայմանագրերը չեղյալ չհայտարարվող են նշված ժամկետներում, սկսած 2010թ. մարտի 1-ից (2015թ. մարտի 1-ից ևս հինգ տարով նորացված) և 2012թ. հուլիսի 1-ից: Ընկերությունը վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված տարածքները:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք վարձավճարները ներկայացված են ստորև.

	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մեկ տարվա ընթացքում	73,392	73,392
Մեկից հինգ տարվա ընթացքում	270,108	293,568
Հինգ տարուց հետո	67,860	113,100
	411,360	480,060

22. Պայմանական դեպքեր

Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության ապահովագրական ոլորտը դեռևս գտնվում է զարգացման փուլում, և զարգացած տնտեսություն ունեցող երկրներում լայնորեն տարածված ապահովագրության շատ տեսակներ դեռևս մատչելի չեն Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ինչպես նաև երրորդ անձանց նկատմամբ պարտավորությունների գծով, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարներից կամ նրա գործունեության ընթացքում: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

